

कोंढाणे प्रकल्प, तालुका कर्जत, जिल्हा
रायगड पाणीपुरवठा प्रकल्प म्हणून
वर्गीकृत करणेबाबत तसेच सदर प्रकल्प
जलसंपदा विभागाकडून सिडको
लिमिटेड, नवी मुंबई यांचेकडे आहे त्या
स्थितीत हस्तांतरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०१६/(३१२/१६)/२०१६ खारभूमी
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : - १८ ऑगस्ट, २०१७

प्रस्तावना-

महाराष्ट्र शासनाने सिडको, नवी मुंबई यांना नवी मुंबई विमानतळ प्रभावित अधिसूचित क्षेत्राचा (Navi Mumbai Airport Influenced Notified Area- NAINA) विकास हाती घेण्यासाठी विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून नियुक्ती केली आहे. या प्रकल्पांतर्गत येणारे एकूण क्षेत्र ६४४ वर्ग किलोमीटर इतके असून २७० गावांचा समावेश त्यात आहे. या क्षेत्राच्या विकासाचा प्रारूप आराखडा तयार करण्याचे काम प्रगतीत असून त्यानुषंगाने कर्जत तालुक्यातील कोंढाणे धरण पिण्याच्या पाण्यासाठी सिडकोला हस्तांतरीत करण्याच्या संदर्भात प्रस्ताव सिडको, नवी मुंबई यांचेकडून शासनास प्राप्त झाला.

कोंढाणे प्रकल्पास शासन निर्णय क्र.लपायो-२०११/१००/(७/२०११)/खारभूमी, मंत्रालय, मुंबई यांचे दिनांक १९/५/२०११ चे पत्रान्वये रुपये ८०.३५ कोटी इतक्या रकमेस प्रशासकीय मान्यता (२००९-१० दरसूची) प्रदान केली आहे. नियोजन व वित्त विभागाने फक्त शेल्वर ठेवण्यासाठी प्रशासकीय मान्यतेस सहमती प्रदान केलेली होती. प्रशासकीय मान्यतेनुसार २०.१९ दलघमी पाणीसाठा करून त्यापैकी ३.०० दलघमी सिंचनाकरीता, १३.५५ दलघमी पाणी पिण्यासाठी गृहीत धरण्यात आले आहे. मंजूर अंदाजपत्रकानुसार धरणाची उंची ३९.०३ मीटर इतकी प्रस्तावित आहे. प्रशासकीय मान्यतेनुसार २४० हेक्टर क्षेत्र सिंचनाखाली येणार आहे.

कोकण पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या नियामक मंडळाच्या दिनांक १२/८/२०११ रोजीच्या ५३ व्या बैठकीमध्ये पाण्याची वाढीव गरज लक्षात घेता धरणस्थळी उपलब्ध येव्यानुसार सर्व पाणी साठविण्याच्या दृष्टीने कोंढाणे प्रकल्प, तालुका कर्जत, जिल्हा रायगड या धरणाची उंची ३२.६० मीटरने वाढवून (एकूण उंची ७१.६३ मीटर) पूर्वीच्या २०.१९ दलघमी ऐवजी एकूण १०५.४४ दलघमी पाणीसाठा निर्माण करण्याच्या प्रस्तावास मान्यता देण्यात आली आहे. त्या वाढीव पाणीसाठ्याचा उपयोग पिण्यासाठी

व औद्योगिक वापरासाठी ९४.८९ दलघमी आणि सिंचनासाठी ३ दलघमी (सिंचन क्षेत्र २४० हेक्टर) अशा रितीने करण्याचे प्रस्तावित आहे.

कोंढाणे प्रकल्पाच्या रुपये ८०.३५ कोटी किंमतीच्या प्रस्तावास शासनाने शेल्वर ठेवण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली होती. तथापि, महामंडळ स्तरावर कामाची निविदा निश्चित करण्यात येऊन कंत्राटदाराला कामाचे कार्यारंभ आदेश देण्यात आले.

या प्रकल्पाच्या संदर्भात मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे एक जनहित याचिका, कंत्राटदाराने दाखल केलेली एक रिट याचिका व एक अवमान याचिका तसेच प्रकल्पाच्या समर्थनार्थ कोंढाणे धरण परिसर विकास मंचाने दाखल केलेली रिट याचिका प्रलंबित आहेत.

कोंढाणे प्रकल्पामध्ये जनहित याचिका क्रमांक ६३/२०१२ मा.उच्च न्यायालयात प्रकल्पाच्या बांधकामाचे अनुषंगाने झालेल्या अनियमिततेबाबत उघड चौकशी करण्यास शासनाने मान्यता दिलेली आहे. त्याप्रमाणे लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागामार्फत उघड चौकशी सुरू आहे. याचिकाकर्त्याने प्रकल्पाचे काम करण्यास हरकत घेतलेली नाही. या प्रकल्पाची नवी मुंबई विमानतळ प्रभावीत अधिसूचित क्षेत्राच्या (Navi Mumbai Airport Influenced Notified Area- NAINA) विकासासाठी आवश्यकता विचारात घेऊन आणि २४० हेक्टर क्षेत्र सिंचनाखाली आणण्याच्या दृष्टीने सदर प्रकल्प जलसंपदा विभागाकडून सिडको लिमिटेड, नवी मुंबई यांचेकडे आहे त्या स्थितीत हस्तांतरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

त्यानुसार दिनांक ३ जुलै, २०१७ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत सदर प्रस्ताव विचारार्थ ठेवण्यात आला होता. त्यास मंत्रीमंडळाने मान्यता देण्याचा निर्णय घेतला. त्याअनुषंगाने खालीलप्रमाणे निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

- १) सिडको मर्यादित, नवी मुंबई यांचे विनंतीनुसार व कोकण पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या नियामक मंडळाच्या ठरावानुसार सिडको मर्यादित, नवी मुंबई विकसित करीत असलेल्या “नवी मुंबई विमानतळ प्रभावित अधिसूचित क्षेत्र (Navi Mumbai Airport Influenced Notified Area- NAINA)” अंतर्गत येणाऱ्या ६४४ वर्ग किलोमीटर क्षेत्रातील २७० गावांच्या पिण्याच्या पाण्याची सध्याची आणि भविष्यातील गरज विचारात घेता जलसंपदा विभागाकडील कोंढाणे प्रकल्प, सिडको मर्यादित, नवी मुंबई यांना त्यांच्या मागणीप्रमाणे मालकी हक्काने आहे त्या स्थितीत,

सद्यःस्थितीतील भविष्यातील सर्व दायित्वासह खालील अटी व शर्ती नुसार हस्तांतरीत करण्याच्या प्रस्तावास मान्यता व पाणीपुरवठा प्रकल्प म्हणून घोषित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

- क) मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथील कंत्राटदारांच्या रिट याचिका क्र.४०४/१०१३ संदर्भात मा.न्यायालयाने दिनांक १८/०२/२०१३ रोजी दिलेल्या निर्णयास अनुसरून कंत्राटदाराने दाखल केलेल्या अवमान याचिका क्र. ३३४/२०१३ मधील कायदेशीर बाब तपासून कंत्राटदारास देयकाची रक्कम अदा करावयाची जबाबदारी सिडकोची राहिल.
  - ख) प्रकल्प कार्यान्वित करण्यापूर्वी सर्व आवश्यक संविधानिक मान्यता सिडकोने घ्याव्यात.
  - ग) प्रकल्प कोणत्या अभिकरणाकडून कार्यान्वित करावयाचा यांचे स्वातंत्र्य सिडकोस राहिल.
  - घ) या प्रकल्पाच्या कार्यान्वयीकरणाबाबत सद्यःस्थितीत लाच लुचपत प्रतिबंधक विभाग (एसीबी) मार्फत चौकशी सुरु आहे. सदर चौकशीस कोणतीही बाधा येणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
  - च) विविध चौकशी समित्यांनी प्रकल्पाला मान्यता देतांना ज्या त्रुटी दर्शविल्या आहेत किंवा ज्या मान्यता आवश्यक असून घेतलेल्या नाहीत त्या सर्व बाबींचे कायदेशीर निरसन करण्यात यावे.
  - छ) कोंढाणे प्रकल्पास महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (MWRRA) ची मान्यता, पाणी वापर संस्थेने (सिडकोने) घ्यावी.
  - ज) धरणांचे संकल्पन सिडकोने मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक यांचेकडून करून घ्यावे.
  - झ) भूसंपादन व पुनर्वसन प्रकरणी महसूल खात्याशी समन्वय साधून जमिन संपादनाची/खरेदीची कार्यवाही सिडकोने करावी.
- २) कोंढाणे प्रकल्पाच्या एकूण १०५.९७ दलघमी साठ्यापैकी, १०.५५ दलघमी पाणी प्रचलित सिंचन पाणीपट्टी दरानुसार, पाणीपट्टी रक्कम सिडकोला अदा करण्याच्या अटीवर शेतीसाठी मान्यता देणे.
  - ३) कोंढाणे प्रकल्प पाणीपुरवठा प्रकल्प म्हणून संबोधण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय नगर विकास विभागाच्या दिनांक १२.१२.२०१६ रोजीच्या, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक - ३११/व्यय-१२, दिनांक ०३.०१.२०१७ अन्वये व विधी

व न्याय विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-१२१४-२०१६/ई, दिनांक ११.०१.२०१७ अन्वये मिळालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय दिनांक ३ जुलै, २०१७ रोजी मा मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०८१९११२७१५७४२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(म. ई. धरणे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर.
२. महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर.
३. वित्त विभाग (व्यय-१२), मंत्रालय, मुंबई ३२
४. नियोजन विभाग (कार्यासन १४३४), मंत्रालय, मुंबई ३२.
५. नगर विकास विभाग (कार्यासन न.वि.-१०), मंत्रालय, मुंबई ३२.
६. आयुक्त कोकण भवन, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई.
७. उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको भवन, सी.बी.डी बेलापूर, नवी मुंबई.
८. कार्यकारी संचालक, कोकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे.
९. आंतर वित्त सल्लागार व उप सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. जिल्हाधिकारी, रायगड/ठाणे.
११. विभागीय संपर्क अधिकारी, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई. (२ प्रती)
१२. खारभूमी, संग्रहार्थ.